Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003854

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-07-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: №1542 СТ від 17 вересня 2026 року

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петрухнов Олексій Валерійович
2. Oleksii V. Petrukhnov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-2162-4732

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 076

Назва наукової спеціальності: Підприємництво та торгівля

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Дата захисту: 26-08-2026

Спеціальність за освітою: Менеджмент організацій

Місце роботи здобувача: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16170

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81

Тема дисертації:

1. Удосконалення механізму управління підприємницькими структурами відновлюваної енергетики

2. Improvement of the Management Mechanism for Renewable Energy Business Structures

Реферат/анотація:

1. У дисертаційній роботі наведено результати дослідження теоретичних і науково-методичних положень, а також розроблено практичні рекомендації щодо удосконалення механізму управління підприємницькими структурами відновлюваної енергетики в умовах структурних трансформацій енергетичного ринку та зростання вимог до екологічної ефективності. Метою дисертаційної роботи є наукове обґрунтування теоретико-методичних засад і розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення механізму управління підприємницькими структурами відновлюваної енергетики. Об'єктом дослідження є процес управління підприємницькими структурами відновлюваної енергетики. Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і прикладних положень щодо формування, функціонування та удосконалення механізму управління підприємницькими структурами відновлюваної енергетики. За результатами дослідження отримано такі наукові результати: – вперше запропоновано галузеву адаптивну

модель удосконалення механізму управління підприємницькими структурами відновлюваної енергетики, узгоджену зі стратегічними викликами розвитку галузі в умовах воєнного стану та енергетичної трансформації, яка, на відміну від існуючих підходів, передбачає надбудову над базовим механізмом управління. Для впровадження адаптивної моделі на мікрорівні розроблено тригоризонтну модель удосконалення механізму управління, що передбачає поетапну реалізацію управлінських змін через пілотний, масштабувальний та інтеграційний горизонти; – удосконалено структурно-функціональну логіку побудови механізму управління підприємницькими структурами відновлюваної енергетики в умовах трансформації шляхом інтеграції інноваційно-цифрового, функціонально-ресурсного та системно-процесного модулів у єдиний адаптивний контур управлінської взаємодії на засадах взаємозалежності та зворотного зв'язку, що забезпечує підвищення гнучкості, узгодженості управлінських рішень і системної стійкості підприємств відновлюваної енергетики; – удосконалено методичний підхід до оцінки ефективності механізму управління підприємницькими структурами відновлюваної енергетики шляхом поєднання поетапного застосування дисперсійного аналізу та побудови павутинної моделі на основі нормалізованих індикативних показників, що забезпечило можливість багатовимірного динамічного порівняння управлінської ефективності, виявлення структурної нерівномірності розвитку управлінських функцій і зміни стратегічних пріоритетів підприємств відновлюваної енергетики; – удосконалено трактування категорії «механізм управління підприємницькими структурами» шляхом її галузевої конкретизації для сфери відновлюваної енергетики на засадах синтезу інструментально-методичного, системного та організаційно-економічного підходів, що дозволило розкрити системну природу механізму як інтегрованої сукупності цілей, принципів, функцій, методів та забезпечувальних елементів з урахуванням трансформаційних умов розвитку енергетичного ринку; – набула подальшого розвитку комплексна систематизація зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на функціонування механізму управління підприємницькими структурами відновлюваної енергетики шляхом побудови багаторівневої факторної моделі, яка інтегрує зовнішні та внутрішні детермінанти, враховує галузеву специфіку відновлюваної енергетики, інституційні обмеження та трансформаційні процеси енергетичного ринку, що забезпечує можливість формування адаптивних управлінських рішень; – набуло подальшого розвитку методичне забезпечення аналітичного дослідження ефективності механізму управління підприємницькими структурами відновлюваної енергетики шляхом поєднання галузевої диференціації видів відновлюваної енергетики, систематизації організаційно-економічних характеристик та обґрунтованого підходу до формування вибірки підприємств, що дозволило ідентифікувати ключові проблемні зони їх механізму управління та сформувати підґрунтя для стратегічного коригування управлінських рішень; – набув подальшого розвитку методичний підхід до аналітичної оцінки ефективності управлінських удосконалень на основі поєднання порівняльного аналізу, коефіцієнтного аналізу фінансово-економічних показників та експертного сценарного прогнозування, що забезпечує комплексну інтерпретацію результатів управлінських рішень у підприємницьких структурах відновлюваної енергетики; – набув подальшого розвитку методичний підхід до оцінювання ефективності удосконалення механізму управління підприємницькими структурами відновлюваної енергетики шляхом поєднання традиційних фінансово-економічних показників із системою спеціалізованих індикаторів інтенсивності управлінських змін, що дозволяє оцінювати результативність цифрових, ресурсних та організаційних перетворень на різних горизонтах реалізації управлінських рішень. За результатами дослідження підтверджено практичну та теоретичну цінність розроблених методичних підходів, надано практичні рекомендації щодо застосування розроблених моделей та окреслено перспективи їх подальшого розвитку.

2. The dissertation presents research findings on theoretical and methodological provisions and practical recommendations for improving the management mechanism of renewable energy business entities amid structural transformations in the energy market and increasing environmental efficiency requirements. The purpose of the dissertation is to substantiate the theoretical and methodological foundations and develop practical recommendations for improving the management mechanism of renewable energy business entities. The object of research is the management process of renewable energy business entities. The subject of research is a set of theoretical, methodological and applied provisions concerning the formation, functioning and improvement of the

management mechanism of renewable energy business entities. The following scientific results were obtained: – for the first time, an industry-specific adaptive model for improving the management mechanism of renewable energy business entities has been proposed. The model is aligned with the strategic challenges of industry development under martial law and the energy transition and, unlike existing approaches, provides for an adaptive layer over the basic management mechanism. To implement the model at the micro level, a three-horizon model for improving the management mechanism has been developed, providing for the phased implementation of managerial changes through the pilot, scaling and integration horizons; – the structural and functional logic of constructing the management mechanism of renewable energy business entities under transformational conditions has been improved through the integration of innovation-digital, functional-resource and system-process modules into a unified adaptive managerial interaction framework based on interdependence and feedback, thereby enhancing flexibility, consistency of managerial decision-making and the systemic resilience of renewable energy enterprises; – the methodological approach to assessing the effectiveness of the management mechanism of renewable energy business entities has been improved through the phased application of analysis of variance (ANOVA) and a radar chart based on normalized performance indicators, enabling multidimensional dynamic comparison of managerial effectiveness, identification of structural imbalances in management functions, and changes in the strategic priorities of renewable energy enterprises; – the interpretation of the category “management mechanism of business entities” has been improved through its industry-specific adaptation to the renewable energy sector based on the synthesis of instrumental-methodological, systemic and organizational-economic approaches, revealing the systemic nature of the mechanism as an integrated set of goals, principles, functions, methods and supporting elements, taking into account the transformational conditions of energy market development; – the comprehensive systematization of external and internal factors influencing the functioning of the management mechanism of renewable energy business entities has been further developed through a multilevel factor model integrating external and internal determinants, considering the sector-specific features of renewable energy, institutional constraints and transformational processes in the energy market, thereby enabling adaptive managerial decisions; – the methodological support for the analytical study of the effectiveness of the management mechanism of renewable energy business entities has been further developed through the combination of sectoral differentiation of renewable energy types, systematization of organizational and economic characteristics, and a substantiated approach to enterprise sampling, identifying key problem areas of the management mechanism and providing a basis for the strategic adjustment of managerial decisions; – the methodological approach to the analytical assessment of the effectiveness of managerial improvements has been further developed through the combination of comparative analysis, ratio analysis of financial and economic indicators, and expert scenario forecasting, ensuring a comprehensive interpretation of the outcomes of managerial decisions in renewable energy business entities; – the methodological approach to evaluating the effectiveness of improvements in the management mechanism of renewable energy business entities has been further developed by combining traditional financial and economic indicators with a system of specialized indicators reflecting the intensity of managerial changes, enabling assessment of the effectiveness of digital, resource and organizational transformations across different horizons of managerial decision implementation. The findings confirm the theoretical and practical value of the proposed methodological approaches, provide recommendations for implementing the proposed models, and outline prospects for their further development.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0123U104277

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Енергетика та енергоефективність

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Мащенко М. А., Шапран Є. М., Петрухнов О. В. Державно-приватне партнерство як каталізатор розвитку підприємництва: взаємовигідна співпраця для економічного зростання. Український журнал прикладної економіки та техніки. Том 8. № 2, 2023, с. 45 – 51.
- Шапран Є.М., Петрухнов О.В., Мащенко Р.В. Мінімізація впливу комерційних ризиків паливно-енергетичного комплексу України на управління підприємницькими структурами енергетичної галузі. Ефективна економіка. №3, 2024.
- Петрухнов О.В. Організаційно-економічний стан підприємницьких структур у сфері відновлюваної енергетики: сучасні виклики та перспективи розвитку. Бізнес Інформ. №2, 2025, с. 247–254.
- Петрухнов О.В. Стратегічні підходи до удосконалення механізму управління підприємницькими структурами відновлювальної енергетики. Інфраструктура ринку. № 87, 2025
- Петрухнов О. В. Детермінанти впливу та напрями трансформації механізму управління підприємницькими структурами відновлюваної енергетики. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2026. Том 11. №2. С. 305-309
- Chernova N., Serhiienko O., Ippolitova I., Petrukhnov O., Kaganovskyy O. and Negliad A. "Ontology-Based Intelligent Control and Optimization of Ukraine's Energy System," 2025 7th International Congress on Human-Computer Interaction, Optimization and Robotic Applications (ICHORA), Ankara, Turkiye, 2025, pp. 1-5, doi: 10.1109/ICHORA65333.2025.11017025. (SCOPUS)
- Петрухнов О.В. Вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на функціонування механізму управління підприємницькими структурами відновлювальної енергетики. EDUCATION, ECONOMY, AND AI: MULTIDISCIPLINARY PERSPECTIVES FOR A DIGITAL FUTURE: Monograph. – The University of Technology in Katowice Press, 2025, p. С. 385-400.
- Петрухнов О.В. Удосконалення управління підприємницькими структурами в енергетичній галузі на основі диджитал-технологій. Формування та розвиток компетенцій підприємства в умовах диджиталізації. За заг. ред. М. А. Мащенко / Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків : НТУ "ХПІ", 2025. – С. 165-178.
- Bril Mykhailo, Petrukhnov Oleksiy, & Mehyar Samer. ENERGY MARKET DYNAMICS AS REFLECTED IN SELECTED EUROPEAN GLOBAL INDICES. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 2024. 4(1), 123–131. 20 січня 2024.
- Petrukhnov O.V., Negliad A.V., Lyashenko V. Development of the Energy Sector in the Display of Key Exchange Indices. International Journal of Academic Management Science Research (IJAMSR) ISSN: 2643-900X, Vol. 7 Issue 6, June - 2023, Pages: 69-75.
- Петрухнов О.В., Шапран Є.М. Економіка і фінанси на транспорті. XI Всеукраїнська науково-практична конференція студентів студентів та молодих вчених "Проблеми і перспективи розвитку транспорту" – с. 27-29.
- Петрухнов О.В., Шапран Є.М. Сутність процесу інвестування в напрямі удосконалення розвитку інвестиційних проєктів. Теоретичні та практичні дослідження молодих вчених : зб. тез доп. 16-ї Міжнар. наук.-практ. конф. магістрантів та аспірантів, 14-16 грудня 2022 р. / ред. Є. І. Сокол ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т" [та ін.]. – Харків : НТУ "ХПІ", 2022. – С. 255-256.
- Застьола Є. О., Шапран Є.М., Петрухнов О.В. Модернізація та ремонт транспортних засобів та об'єктів інфраструктури України. Глобалізація наукового і освітнього простору. Інновації транспорту. Проблеми, досвід, перспективи : зб. наук. пр. 15-ї наук.-практ. конф., 20 червня 2023 р. / відп. ред. Н. Б. Чернецька-Білецька. – Київ : СНУ ім. В. Даля, 2023. – С. 70-73.
- Петрухнов О.В., Шапран Є.М. Класифікація моделей державно-приватного сектору Європейським Союзом. Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я = Information technologies: science, engineering, technology, education, health : тези доп. 31-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD–2023, [17-20 травня 2023 р.] / гол. Є. І. Сокол ; уклад. Г. В. Лісачук. – Харків : НТУ "ХПІ", 2023. –

С. 773.

- Петрухнов О. В. Онтологія в управлінні енергетичними ресурсами [Електронний ресурс]. Теоретичні та практичні дослідження молодих вчених : зб. тез доп. 18-ї Міжнар. наук.-практ. конф. магістрантів та аспірантів, 19-22 листопада 2024 р. / гол. Є. І. Сокол ; оргком.: Р. П. Мигущенко [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т" [та ін.]. – Електрон. текст. дані. – Харків, 2024. – С. 453-454.
- Шапран Є.М., Петрухнов О.В. Принципи управління підприємницькими структурами паливно-енергетичної галузі на засадах державно-приватного партнерства. Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: матеріали IV-ої Міжнародної науково-практичної конференції, 10-11 травня 2023 року / За заг. редак. проф. Ткаченко А.М. – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2023. С. 50-52.
- Петрухнов О. В., Соснов І.І. Вплив форсайт-технологій на стратегічне прийняття управлінських рішень промислових підприємств [Електронний ресурс]. Інноваційна модернізація економіки України в умовах євроінтеграційних процесів : матеріали 8-ї Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 27-28 листопада 2023 р. / орг. ком.: О. І. Маслак [та ін.] ; Кременчуц. нац. ун-т ім. М. Остроградського [та ін.]. – Електрон. текст. дані. – Кременчук : КрНУ, 2023. – С. 372-375.
- Петрухнов О.В., Сергієнко О.А. Використання мережевого підходу та аналіз даних у системі бізнес-менеджменту. IX Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами», ЛНТУ, 15 грудня 2023 року, м. Луцьк. С. 337-338.
- Петрухнов О. В. Тенденції розвитку паливно-енергетичної галузі у контексті забезпечення енергетичної безпеки [Електронний ресурс]. Теоретичні та практичні дослідження молодих вчених : зб. тез доп. 17-ї Міжнар. наук.-практ. конф. магістрантів та аспірантів, 28-30 листопада 2023 р. / гол. Є. І. Сокол ; оргком.: Р. П. Мигущенко [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т" [та ін.]. – Електрон. текст. дані. – Харків, 2023. – С. 397.
- Петрухнов О. В. Цифровізаційний підхід в управлінні підприємницькими структурами енергетичної галузі. Розвиток національної економіки України: глобальні виклики, стратегічні пріоритети, реалії та перспективи = Development of the national economy of Ukraine: global challenges, strategic priorities, realities and prospects : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., 9 квітня 2024 р. / відп. за вип. І. Д. Загородний. – Кропивницький : ЦФЕНД, 2024. – С. 29-30.
- Петрухнов О. В. Динаміка деяких європейських індексів на енергетичному ринку. Ефективне управління економікою на світовому, державному та регіональному рівнях : матер. доп. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 19-20 квітня 2024 р. – Львів-Торунь : Liha-Pres, 2024. – С. 51-53.
- SHAPRAN E.M., PETRUKHNOV O.V. The role of public-private partnerships in the management mechanism of entrepreneurial structures in the fuel and energy sector. Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доповідей XXXII міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2024, 22-25 травня 2024 р. / за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків: НТУ «ХПІ». – С. 690.
- Петрухнов О.В., Шапран Є.М. Оптимізація механізмів управління підприємницькими структурами у сфері відновлювальної енергетики. XVIII Міжнародна науково-практична конференція магістрантів та аспірантів «Теоретичні та практичні дослідження молодих вчених» (19–22 листопада 2024 року): матеріали конференції / за ред. проф. Є.І. Сокола. – Харків : НТУ «ХПІ», 2024. – С. 486.
- Петрухнов О.В. Місце підприємницьких структур відновлювальної енергетики в паливно-енергетичному комплексі України. Міжнародна науково-теоретична конференція студентів та аспірантів «УКРАЇНА І СВІТ: ГУМАНІТАРНО-ТЕХНІЧНА ЕЛІТА І СОЦІАЛЬНИЙ ПРОГРЕС» 18 квітня 2025. С. 246-248.
- Шапран Є.М., Петрухнов О.В. Впровадження цифрових технологій у систему управління підприємницькими структурами відновлювальної енергетики. Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доповідей XXXII міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2025, 22-25 травня 2025 р. / за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків: НТУ «ХПІ» С. 1118.

- Шапран Є.М., Петрухнов О.В. Організаційно-економічні інструменти підвищення ефективності управління підприємницькими структурами. Слобожанські наукові читання: соціально-економічні та гуманітарно-правові виміри: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, 30-31 жовтня 2025 року: Харків: НТУ «ХПІ», 2025. – С. 397-400.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища; економія енергоресурсів

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0125U001849

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шапран Євген Миколайович
2. Yevhen M. Shapran

Кваліфікація: д.т.н., професор, 05.22.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9236-0905

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кліменко Олена Миколаївна
2. Olena M. Klimenko

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2573-9333

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тєшева Лариса Василівна

2. Larysa Tiesheva

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2848-4524

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобєлєва Тетяна Олександрівна

2. Tetiana O. Kobielieva

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6618-0380

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шматько Наталія Михайлівна

2. Nataliia M. Shmatko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4909-252X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Перерва Петро Григорович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Перерва Петро Григорович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Петрухнов Олексій Валерійович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна